

# *Handreiking toezicht Wmo*

# *Instrument*

Arnt Mein

# Handreiking toezicht Wmo

Arnt Mein

December 2014



# Inhoud

<b>1</b>	<b>Inleiding</b>	<b>5</b>
<b>2</b>	<b>Praktische suggesties voor de organisatie en uitvoering van het toezicht</b>	<b>7</b>
	Organisatie en uitvoering toezicht vrijgelaten	7
<b>3</b>	<b>Uitgangspunten voor het houden van toezicht</b>	<b>13</b>
<b>4</b>	<b>Afsluiting</b>	<b>17</b>



## 1 *Inleiding*

Op 1 januari 2015 zal de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) in werking treden.<sup>1</sup> De wet vervangt die uit 2007, als onderdeel van een meeromvattende decentralisatie van het sociaal beleid. Op basis van de Wmo 2015 draagt het gemeentebestuur zorg voor de maatschappelijke ondersteuning van ingezetenen evenals de kwaliteit en de continuïteit van de voorzieningen die in dat verband worden aangeboden. De gemeenteraad stelt periodiek een beleidsplan op ter uitvoering van de wet en stelt nadere regels in een verordening. In het verlengde hiervan ziet het gemeentebestuur toe op de naleving van wat bij of krachtens de Wmo 2015 is geregeld.

Deze notitie bevat allereerst een aantal praktische suggesties voor gemeenten om het toezicht in het kader van de Wmo 2015 vorm en inhoud te geven (hoofdstuk 2). Daarnaast bevat het een aantal uitgangspunten waarmee rekening moet worden gehouden bij de organisatie van het toezicht, waaronder een afbakening van het begrip toezicht en professionele eisen die aan het houden van toezicht worden gesteld (hoofdstuk 3).

De notitie is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met vertegenwoordigers van het ministerie van VWS, de VNG, de IGZ en verschillende gemeenten.

---

1 Stb. 2014, 280.



6



## 2 *Praktische suggesties voor de organisatie en uitvoering van het toezicht*

### *Organisatie en uitvoering toezicht vrijgelaten*

De organisatie en uitvoering van het toezicht is in beginsel vrijgelaten. De Wmo 2015 bepaalt slechts dat het college van B&W personen aanwijst die zijn belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet.<sup>2</sup> Hoe vorm en inhoud wordt gegeven aan het toezicht, wordt aan het college overgelaten.<sup>3</sup> De wet zegt daarover verder niets. Uit de Memorie van Toelichting valt wel op te maken dat de (integrale) opdracht aan het gemeentebestuur zorg te dragen voor de kwaliteit en continuïteit van de maatschappelijke ondersteuning, met zich mee brengt dat het gemeentebestuur ook toeziet op de naleving van de eisen die zijn gesteld aan de uitvoering van de wet en die zonedig handhaaft.<sup>4</sup> Indachtig de (verdere) decentralisatie van de maatschappelijke ondersteuning, is ook het toezicht daarop ook aan het gemeentebestuur overgelaten.

Voor de goede orde: onder toezicht in het kader van de Wmo 2015 wordt in het kader van deze

handreiking het kwaliteitstoezicht verstaan, dat wil zeggen het toezicht op de naleving van de kwaliteitseisen die worden gesteld aan de voorzieningen.<sup>5</sup>

Eerst worden in deze handreiking enkele suggesties gedaan voor de inrichting van het toezicht in het kader van de Wmo 2015. Daarna wordt ingegaan op een aantal algemene uitgangspunten met betrekking tot het toezicht, die een rol kunnen spelen bij het maken van keuzes bij de inrichting van het toezicht.

#### 1. *Wie houdt toezicht?*

De eerste vraag is wie toezicht moet houden. Het college moet daartoe één of meer personen aanwijzen. In de regel zijn dit ambtenaren in dienst van de gemeente. Het college is immers politiek verantwoordelijk voor het toezicht en moet deze persoon zonedig algemene aanwijn-

2 Vgl. art. 6.1 Wmo 2015

3 Memorie van Toelichting, p. 188. Kamerstukken II, 33841, 3.

4 Idem, p. 11 en 75.

5 Strikt genomen heeft het toezicht betrekking op de naleving van alle voorschriften die bij of krachtens de Wmo 2015 zijn gesteld, waaronder bijvoorbeeld de verplichting tot hebben van een klachtregeling of een regeling voor medezeggenschap (vgl. art. 2.1.3, tweede lid, onder e en f, Wmo 2015) en voorschriften met het oog op het voorkomen en tegen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik van voorzieningen (vgl. art. 2.1.3, vierde lid, Wmo 2015).



gen kunnen geven voor de uitvoering van het toezicht.

Het college is vrij in zijn keuze van de toezicht houdend ambtenaar. Het is echter goed voorstelbaar dat daartoe een ambtenaar wordt aangewezen die al enige ervaring heeft opgedaan met het houden toezicht (toezicht houden is immers een vak, zie deel 2) of dat de aan te wijzen ambtenaar wordt ondergebracht bij een afdeling waar men over ervaring beschikt met het houden van toezicht. Te denken valt aan de afdeling Werk en Inkomen of de GGD, binnen die afdelingen is al ervaring opgedaan met het toezicht in het kader van de Wet werk en bijstand respectievelijk de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. Het college wijst de toezichthouder(s) aan bij besluit.

Het aantal ambtenaren dat wordt aangewezen is afhankelijk van de aard en omvang van de ingezetenen die gebruik maken van de voorzieningen in de gemeente evenals de voorgenomen intensiteit van het toezicht. Denkbaar is om in de beginfase één ambtenaar aan te wijzen voor een beperkt aantal uur en dat zonodig uit te breiden, op basis van de eerste ervaringen met het toezicht.

Strikt genomen zou het college ook niet-ambtenaren kunnen aanwijzen als toezichthouder, bijvoorbeeld medewerkers van een particulier bureau. De tekst van de wet sluit dat niet uit, maar het ligt niet in de geest van de wet die de maatschappelijke ondersteuning nu juist bij de gemeente

legt.<sup>6</sup> Wel kan een gemeente een particulier bureau inhuren voor toezichtwerkzaamheden waarvoor geen toezichtbevoegdheden in de zin van de Algemene wet bestuursrecht hoeven te worden uitgeoefend, in de regel zal het dan gaan om ondersteunende werkzaamheden. Het mandateren van de toezichthoudende taak is niet mogelijk, gelet op de aard van die bevoegdheid.<sup>7</sup>

#### **GGD**

Veel gemeenten overwegen de toezichthoudend ambtenaar onder te brengen bij de GGD. Binnen die dienst bestaat immers ervaring met toezicht in het kader van de volksgezondheid. Bovendien biedt dat het schaalvoordeel van de regio. Bij de keuze voor de GGD moet er rekening mee worden gehouden dat dit een regionaal orgaan is, op basis van een gemeenschappelijke regeling. Dit betekent onder meer dat rekening moet worden gehouden met eventuele afspraken die zijn gemaakt over sturing, financiering en verantwoording.

6 Uit de wetsgeschiedenis (*Kamerstukken II*, 23 700, 3, p. 139 en 5, p. 58-59) en de jurisprudentie (vgl. CBb, 5 november 1997, *JB* 1998/98 en CRvB, 16 september 2014 (ECLI:NL:CVRB:2014:2947)) kan worden afgeleid dat naar mate het maatschappelijk belang groter is, toezicht door private partijen minder in de rede ligt.

7 Vgl. art. 10:3 Awb.

2. *Welke eisen worden gesteld aan de toezichthoudende ambtenaar?*

Bij het bepalen van de toezichthoudende ambtenaar is het van belang is dat die zijn functie zelfstandig kan uitvoeren en formeel losstaat van de ambtenaren die het maatschappelijke ondersteuningsbeleid ontwikkelen, voorzieningen inkopen/de contracten beheren of voorzieningen toekennen (bijv. de Wmo-consulent of het wijkteam). Het beeld moet worden voorkomen van een slager die zijn eigen vlees keurt. De toezichthoudend ambtenaar valt weliswaar onder de formele verantwoordelijkheid van het college, maar moet feitelijk onafhankelijk kunnen opereren. Dat wil zeggen het verzamelen van gegevens over de (kwaliteit van de) verstrekte voorzieningen en het zich vormen van een oordeel daarover, in het licht van de (kwaliteits)eisen. Dit volgt uit de professionele eisen die aan het toezicht worden gesteld (zie verder hoofdstuk 3).

Zoals gezegd, toezicht houden is een vak. In het onderstaande is (indicatief) een functieprofiel geschetst voor een toezichthouder.

**Functieprofiel toezichthouder:**

- Deskundig op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en zorg
- Onafhankelijk in denken en doen
- Vasthoudend
- Beschikt over inlevingsvermogen
- Flexibel in beïnvloedingstijlen
- Integer
- HBO denk- en werkniveau

Op de markt worden uiteenlopende opleidingen tot toezichthouder aangeboden. Ook de samenwerkende rijksinspecties bieden een opleidingsprogramma aan dat mogelijk geschikt is voor de gemeentelijke toezichthouder.<sup>8</sup>

3. *Welke rechten en plichten zijn verbonden aan functie van toezichthouder?*

De voor het toezicht aangewezen ambtenaar is toezichthouder in de zin van hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat hij de in dat hoofdstuk genoemde bevoegdheden kan uitoefenen om toezicht te houden, waaronder het inwinnen van inlichtingen en het inzien van zakelijke gegevens en, voor zover noodzakelijk, cliëntdossiers van de zorgaanbieder. Aan de andere kant dient hij zich te legitimeren en is hij gehouden aan het evenredigheidsbeginsel. Dat wil zeggen dat hij slechts van zijn bevoegdheden gebruik maakt voor zover redelijkerwijs nodig voor de vervulling van zijn functie. Zonder toestemming van de bewoner mag de toezichthouder geen woning betreden.<sup>9</sup> Ook geldt voor de toezichthouder een geheimhoudingsplicht ten aanzien van cliëntgegevens die voor de betrokken beroepsbeoefenaar onder het beroepsgeheim vallen.<sup>10</sup>

4. *Hoe gaat de toezichthouder te werk?*

De toezichthoudende ambtenaar is vrij om zijn werkzaamheden in te richten. Grosso modo zijn twee werkwijzen denkbaar: naar aanleiding van een reeks van klachten en signalen of een incident (reactief) of uit eigen beweging (proac-

8 Zie [www.inspectieloket.nl](http://www.inspectieloket.nl).

9 In het uitzonderlijke geval dat dit nodig mocht zijn, moet hij daartoe worden gemachtigd door de burgemeester.

10 Memorie van Toelichting, p. 188-190.

tief). In de praktijk zullen gemeenten in ieder geval de eerste werkwijze volgen, de tweede is (optioneel) aanvullend.

In het eerste geval gaat de toezichthouder op onderzoek uit bijvoorbeeld naar aanleiding van een reeks van klachten over een bepaalde zorgaanbieder. Incidentele klachten over de (kwaliteit) van de voorzieningen dienen te worden afgehandeld door de zorgaanbieder zelf. De toezichthouder komt pas in actie als zich een bepaald patroon in de klachten aftekent of als klachten niet tot tevredenheid worden afgehandeld. In dit verband valt ook te denken aan opmerkelijke uitkomsten van cliënttevredenheids-onderzoek, bijzonderheden in jaarverslagen van aanbieders en signalen van de Wmo-raad en cliëntorganisaties. Een melding van een calamiteit of geweld zal in regel voor de toezichthouder wel aanleiding vormen om meteen in actie te komen, gelet op de ernst daarvan.<sup>11</sup>

In het tweede geval gaat de toezichthouder ook zelf op onderzoek uit. In de regel zal dit zijn op basis van een (eigen) risicoanalyse van de aard en omvang van risicovolle groepen (idzv de Wmo 2015) in de gemeente of een risicoanalyse van de aanbieder. Op basis van die analyse krijgen de meest kwetsbaren groepen, die het hoogste risico lopen voorrang.<sup>12</sup> Te denken valt aan mensen met een licht verstandelijke beperking, mensen met een chronische psychiatrische aandoening, fragiele ouderen en ‘multiprobleemgezinnen’. Informatie waarover andere inspecties (bijv. de

IGZ of de samenwerkende jeugdinspecties) uit hoofde van hun functie over beschikken, kan behulpzaam zijn bij deze risicoanalyse.<sup>13</sup> Bijvoorbeeld over de kwetsbaarheid van bijzondere doelgroepen en over de kwaliteit en prestaties van (zorg)aanbieders.<sup>14</sup>

Wat betreft de werkzaamheden van de toezichthouder valt te denken aan het afleggen van huisbezoeken, het voeren van gesprekken met betrokkenen en het inzien van stukken, waaronder de overeenkomst tussen de gemeente en de aanbieder en het cliëntdossier van de aanbieder. De toezichthoudend ambtenaar gaat zorgvuldig te werk en past hoor en wederhoor toe.

Het ligt in de rede om voor het houden van toezicht samenwerking te zoeken met andere gemeenten, althans op zijn minst de werkzaamheden af stemmen, omdat veel aanbieders werkzaam zijn in meerdere gemeenten.

## 5. *Wat is het referentiekader voor het toezicht?*

Zoals gezegd, heeft het toezicht primair betrekking op de naleving van de kwaliteitseisen die worden gesteld aan de voorzieningen, waaronder begrepen de deskundigheidseisen voor beroepskrachten.<sup>15</sup> In de Wmo 2015 is een aantal minimumeisen opgenomen die gelden voor de kwaliteit van de aangeboden voorzieningen. De kwaliteit-

<sup>11</sup> Vgl. art. 3.4 Wmo 2015.

<sup>12</sup> Dit wordt wel risicogestuurd toezicht genoemd.

<sup>13</sup> Zie [www.igz.nl](http://www.igz.nl) en [www.jeugdinspecties.nl](http://www.jeugdinspecties.nl).

<sup>14</sup> Zo staat op de website van de IGZ informatie over zorginstellingen en zorgverleners aan wie de IGZ een maatregel heeft opgelegd en die onder verscherpt toezicht staan. Ook de rapporten naar aanleiding van uiteenlopende inspecties zijn te vinden op die website.

<sup>15</sup> Vgl. art. 3.1 in samenhang met art. 2.1.3, tweede lid, onder c, Wmo 2015.

seisen zijn nader uitgewerkt in de gemeentelijke verordening. Gemeenten hebben daarbij gebruik kunnen maken van een modelverordening van de VNG en een modelbasisset kwaliteitseisen voor zeer kwetsbare burgers.<sup>16</sup>

Bij zijn gegevensverzameling en oordeelsvorming zal de toezichthouder dus gebruik maken van de kwaliteitseisen zoals die zijn opgenomen in de wet en uitgewerkt in de verordening. Daarnaast kan de toezichthouder terugvallen op uitgangspunten (het bestek) en afspraken (het contract) die in het kader van de inkoop van voorzieningen zijn gemaakt met de aanbieder over de kwaliteit van de aan te bieden voorzieningen.<sup>17</sup>

De kwaliteitseisen zullen nu nog vrij globaal zijn. Het ligt in de rede dat gemeenten deze kwaliteitseisen aanscherpen, mede op basis van de ervaringen die in het komende jaar worden opgedaan met het toezicht. Eén en ander in overeenstemming met de visie van het college op de gewenste kwaliteit van maatschappelijke ondersteuning in de gemeente.

## 6. *Waar leidt het toezicht toe?*

De toezichthouder zal in de regel van zijn bevindingen een verslag of rapport opmaken, waarin de feitelijke situatie wordt beschreven en hij zijn oordeel geeft over de situatie. Het is vervolgens aan het college om hier aan een passend vervolg te geven. In het geval dat wordt vastgesteld dat de kwaliteitseisen niet zijn nageleefd, valt te denken aan een (waarschuwings)brief of gesprek met de aanbieder (infor-

meel overleg en overreding). In het verlengde hiervan is denkbaar dat een last onder dwangsom wordt opgelegd om te bewerkstelligen dat de aanbieder zich houdt aan de gestelde kwaliteitseisen (formele maatregel). Doorgaans zal een juridische afdeling hiermee zijn belast. Het is ook denkbaar om tevens maatregelen te treffen in het kader van het contractbeheer, dit zal afhankelijk zijn van wat hierover in het contract is overeengekomen (bijv. opzegging en/of uitsluiting van komende aanbestedingen).

Het spreekt vanzelf dat de toezichthouder omtrent zijn bevindingen ook regelmatig rapporteert aan de afdeling waar het contractbeheer is ondergebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden in het kader van het contractbeheer en -verlenging.

Verder verdient het aanbeveling dat het college periodiek de gemeenteraad informeert over het toezicht in het kader van de Wmo 2015, in het bijzonder de lessen die daaruit worden getrokken ter verbetering van de kwaliteit van de voorzieningen in de gemeenten.

Op bovengenoemde wijzen kan het toezicht een rol spelen in de planning & controlcyclus en het kwaliteitsbeleid van de gemeente.

<sup>16</sup> Ledenbrief VNG 15 mei 2014 resp. 2 oktober 2014.

<sup>17</sup> Memorie van Toelichting, p. 188.



### 3 *Uitgangspunten voor het houden van toezicht*

In dit deel van de handreiking wordt een aantal algemene uitgangspunten voor het houden van toezicht toegelicht. Ze zijn van belang bij het maken van keuzes bij het inrichten van het toezicht.

#### 1. *Wat is toezicht en wat niet?*

Onder toezicht houden wordt kort gezegd verstaan: het verzamelen van informatie over de vraag of een handeling of een zaak voldoet aan de gestelde eisen, het zich vormen van een oordeel daarover (in licht van de geldende eisen) en het zonedig interveniëren naar aanleiding daarvan.<sup>18</sup> Het omvat dus drie kernactiviteiten: informatie verzamelen, oordelen en interveniëren (dwz handhaven). Deze drie activiteiten hoeven niet noodzakelijkerwijs te worden uitgeoefend door één en dezelfde persoon of organisatieonderdeel. Vaak is het treffen van maatregelen (de interventie, handhaving) ondergebracht bij een ander organisatieonderdeel, bijvoorbeeld de juridische afdeling.

Het toezicht in het kader van de Wmo 2015 is nieuw. In het verleden hield de IGZ kwaliteitstoezicht op de naleving van de Awbz en onderdelen van de Wmo 2007, in het bijzonder de huishoudelijke hulp. Nu de Awbz opgaat in de Wlz, Zvw en de Wmo, wordt de toezichttaak van de IGZ ten aanzien van de Wmo beëindigd. De IGZ rapporteert nog wel aan de minister van VWS over de uitvoering van het gemeentelijke toezicht in het kader van de Wmo 2015 en het effect daarvan op de maatschappelijke ondersteuning. Verder dient de IGZ de toezichthoudende ambtenaren desgevraagd van advies over het toezicht en de handhaving in het kader van de Wmo 2015.<sup>19</sup>

Het toezicht in het kader van de Wmo wordt ook wel nalevingstoezicht genoemd, dat wil zeggen toezicht dat betrekking heeft op de naleving van de eisen en voorschriften die zijn gesteld bij of krachtens de Wmo 2015 (toezicht in enge zin). Dat wil zeggen de eisen en voorschriften in de wet zelf, maar ook in de verordening, in nadere regels of nadere eisen die zijn overeengekomen in de contracten met aanbieders. Het nalevingstoezicht staat in het teken van het bevorderen van de

18 Vgl. de rijksbrede visie op toezicht 'Minder last, meer effect. Zes principes van goed toezicht' Ministerie van BZK, 2005, p. 10. Zie ook het WRR-rapport 'Toezien op publieke belangen. Naar een verruimd perspectief op rijkstoezicht' 2013, p. 28 en 31.

19 Vgl. art. 6.2 Wmo 2015. Dit verloopt voornamelijk via de VNG.

naleving van de wet.<sup>20</sup> Zoals gezegd, heeft het nalevingstoezicht in de praktijk vooral betrekking op de kwaliteitseisen die bij of krachtens de wet zijn gesteld aan de voorzieningen en de deskundigheidseisen voor beroepskrachten. Men zou hier dus ook kunnen spreken van kwaliteitstoezicht.

Het kwaliteitstoezicht moet worden onderscheiden van contractbeheer, monitoring/auditing of evaluatie (toezicht in ruime zin). Dit zijn andere werkprocessen, die in het teken staan van de controle op onder meer de doelmatigheid, rechtmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van de contracten als zodanig respectievelijk het beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning. Wel kunnen gegevens die in het kader van het contractbeheer beschikbaar komen informatie opleveren over de geleverde kwaliteit, wat de toezichthouder werk bespaart en bijdraagt aan een goede risicoanalyse.

Het nalevingstoezicht moet ook worden onderscheiden van klachtafhandeling. Klachten over (de kwaliteit van) voorzieningen dienen in eerste instantie door de aanbieder te worden afgehandeld, op basis van een klachtregeling. Wel dient de aanbieder regelmatig te rapporteren over de klachtafhandeling. Dit kan namelijk wel een vertrekpunt vormen voor het toezicht, als bijvoorbeeld klachten aanhouden omdat verbeteringen uitblijven (zie hoofdstuk 2). Een ander punt is de afhandeling van calamiteiten, die moeten door de aanbieder worden gemeld bij de toezicht-

houdende ambtenaar.<sup>21</sup> Het zich voordoen van een calamiteit is immers een signaal over het (dis)functioneren van de kwaliteitszorg bij de aanbieders en vormt daarmee tevens een vertrekpunt voor het toezicht. In geval van een calamiteit zal het toezicht ook gericht op het trekken van lessen, ter voorkoming in de toekomst (zie hoofdstuk 2).

## 2. *Professionele eisen ten aanzien van het toezicht*

Aan toezicht worden doorgaans zes professionele eisen gesteld.<sup>22</sup> Toezicht is:

1. Selectief
2. Slagvaardig
3. Samenwerkend
4. Onafhankelijk
5. Transparant
6. Professioneel

Voor de organisatie van het toezicht in het kader van de Wmo 2015 zijn voornamelijk vooral de eisen van onafhankelijkheid en professionaliteit van belang.

Onafhankelijkheid heeft betrekking op de materiele onafhankelijkheid van de toezichthoudende ambtenaar. Hij moet zijn feitelijke werkzaamheden onafhankelijk en zelfstandig kunnen uitvoeren, zonder beïnvloeding door anderen die zich bijvoorbeeld bezig houden met het beleid, de inkoop of de verstrekking van voorzieningen. Dit laat onverlet dat hij formeel onder de (politieke) verantwoordelijkheid valt van het college (zie hoofdstuk 2).

20 Vgl. de rijksbrede visie op toezicht 'Minder last, meer effect. Zes principes van goed toezicht' Ministerie van BZK, 2005, p. 14-15.

21 Art. 3.4 Wmo 2015.

22 Vgl. de rijksbrede visie op toezicht 'Minder last, meer effect. Zes principes van goed toezicht' Ministerie van BZK, 2005, p. 10 e.v.

Professionaliteit heeft betrekking op de kennis en vaardigheden van de toezichhoudende ambtenaar. Hij is passend opgeleid, sociaal vaardig, flexibel en integer.





## 4 *Afsluiting*

Wat moet er op korte termijn worden geregeld?

1. Laat het College een toezichthoudend ambtenaar aanwijzen, op basis van een aanwijzingsbesluit.
2. Richt een meldpunt (telefoonnummer en e-mailadres van de toezichthoudend ambtenaar) in voor het melden van calamiteiten en geweld door aanbieders.<sup>23</sup> Maak dat bekend bij de aanbieders (en bij het wijkteam) en laat daarbij weten hoe calamiteit dient te worden gemeld (welke informatie dient in elk geval te worden verstrekt). Maak intern afspraken hoe en door wie een melding wordt afgehandeld, het onderzoek naar aanleiding van de calamiteit, over de afstemming met de rijksinspecties, de betrokkenheid van de burgemeester en het college, de informatievoorziening aan derden en de eventuele openbaarmaking van het onderzoeksrapport naar aanleiding van de calamiteit.
3. Informeer ingezetenen in de gemeente hoe zij een klacht kunnen indienen over de verstrekking van een voorziening bij de aanbieder en hoe dat zich verhoudt tot het gemeentelijke

toezicht en de gemeentelijke toezichthouder. Overweeg mede in dit verband of de wijze waarop de gemeente toezicht houdt in het kader van de Wmo 2015 openbaar kan worden gemaakt, bijvoorbeeld op de website van de gemeente.

4. Breng de meest kwetsbare en risicovolle groepen binnen de gemeente in kaart. Dit kan het vertrekpunt voor het (proactieve) toezicht vormen. Raadpleeg daartoe zonnig de rijksinspecties.
5. Geef naam en gegevens van de toezichthoudende ambtenaar door aan de IGZ en maak afspraken met de IGZ en zonnig de jeugdspecties over eventuele (projectmatige of thematische) samenwerking dan wel afstemming in het kader van het toezicht op de Wmo 2015. Dit geldt in het bijzonder voor onderzoek naar calamiteiten die zich hebben voorgedaan bij zorgverlening op basis van zowel de Zvw en Wlz als de Wmo. Hiertoe is van belang dat de gemeente en de IGZ elkaar

<sup>23</sup> Voorbeelden zijn vindbaar op het internet, met behulp van onder meer de zoektermen calamiteitenprotocol wmo of -zorg of sociaal calamiteitenprotocol.

snel kunnen vinden.<sup>24</sup> Maak tevens afspraken over gegevensuitwisseling en het gebruik van die gegevens ten behoeve van het toezicht en de afhandeling van calamiteiten.

**Relevante websites:**

[www.invoeringwmo.nl](http://www.invoeringwmo.nl)

[www.vng.nl](http://www.vng.nl)

[www.wmotogo.nl](http://www.wmotogo.nl)

[www.igz.nl](http://www.igz.nl)

[www.inspectieloket.nl](http://www.inspectieloket.nl)

---

<sup>24</sup> De IGZ zal in 2015 een aantal pilots starten voor onderzoek naar meldingen die zowel onder het toezicht van de IGZ (Zvw en Wlz) als de gemeente vallen (Wmo) en de lessen die daaruit getrokken kunnen worden voor de onderlinge samenwerking.

## Colofon

Deze publicatie komt uit binnen het VWS programma De sociale gemeente, gericht op het versterken van de bestuurskracht van gemeenten op het sociale domein. Onderdeel van dit programma zijn de kennisdatabank en de vraaggestuurde kennis op maat. Zie hiervoor onze website [www.wmotogo.nl](http://www.wmotogo.nl).

Opdrachtgever	Ministerie van VWS Programma De sociale gemeente/Wmo to go
Auteurs	Mr. A.G. Mein
Redactie	Prof. dr. J.C.J. Boutellier Drs. T. Nederland
Omslag	Ontwerppartners, Breda
Uitgave	Verwey-Jonker Instituut Kromme Nieuwegracht 6 3512 HG Utrecht T (030) 230 07 99 E <a href="mailto:secr@verwey-jonker.nl">secr@verwey-jonker.nl</a> I <a href="http://www.verwey-jonker.nl">www.verwey-jonker.nl</a>

De publicatie kan gedownload en/of besteld worden via onze website.

ISBN 978-90-5830-663-0

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2014. Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het Verwey-Jonker Instituut. Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.  
The copyright of this publication rests with the Verwey-Jonker Institute.  
Partial reproduction of the text is allowed, on condition that the source is mentioned.



## *Instrument*

Gemeenten moeten vanaf januari 2015 toezien op de naleving van de voorschriften bij of krachtens de Wmo 2015. Dit rapport bevat een aantal praktische suggesties voor gemeenten om het toezicht in het kader van de Wmo 2015 vorm en inhoud te geven.

[www.wmotogo.nl](http://www.wmotogo.nl) / [www.verwey-jonker.nl](http://www.verwey-jonker.nl)

